

MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÁ LÍPA, příspěvková organizace

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2013

1. Základní informace
2. Zpráva o činnosti městské knihovny
3. Regionální funkce – zpráva o činnosti
4. Přehled hospodaření

1. Základní informace

1.1. Pracoviště Městské knihovny

1.2. Počet pracovníků

1.3. Základní statistické údaje

1.1. Pracoviště Městské knihovny

- ✓ nám. T.G.Masaryka 170 - hlavní budova (půjčovna beletrie, naučná literatura, čítárna novin a časopisů, odd. dětské literatury, administrativa)
- ✓ nám. T.G.M. - zadní trakt (odd. regionálních služeb, nákup a zpracování knihovního fondu)
- ✓ pobočka Špičák (Červeného kříže 2563)
- ✓ pobočka Lada (ul. Komenského 2989)
- ✓ pobočka Holý vrch (ul. Jižní 1814)
- ✓ Místní knihovna Dobranov (Dobranov 14)

1.2. Počet pracovníků

23,5 přepočtených pracovníků

z toho 2,5 prac. úvazku pro zajištění regionálních funkcí

(hrazeno z dotace Libereckého kraje na regionální funkce)

1.3. Základní statistické údaje (k 31. 12. 2013)

Knihovní fond k 31.12. 2013 :

celkem 124 186 knihovních jednotek v hodnotě 18 293 052,-Kč

z toho přírůstků v roce 2013:

5 290 knihovních jednotek - z toho:

4 336 k.j. bylo koupeno v nákladu 793 655,-Kč (náklady jsou snižené o získané slevy - v průměru 31%, skutečná hodnota nakoupených knih činí 1 121 161,-Kč)

179 titulů periodik v hodnotě 124 551,- Kč

Počet čtenářů k 31. 12. 2013: 4 339

z toho 806 čtenářů do 15 let

Počet výpůjček v roce 2013 : 300 621 knihovních jednotek

Návštěvnost knihovny v roce 2013: 99 123 návštěvníků (fyzických)

z toho: 12 062 návštěv uživatelů internetu

8 926 návštěvníků kult. a vzděl. akcí

Vzdělávací a kulturně výchovné kolektivní akce pořádané knihovnou: **439**

S celkovou účastí 8 926 návštěvníků

Z toho	Kulturní	361 (7 495 účastníků)
	Vzdělávací	78 (1 431 účastníků)

Z toho	Pro dospělé	75 (1 431 účastníků)
	Pro děti	350 (7 179 účastníků)
	Pro střední školy	11 (255 účastníků)
	Pro Ústav sociální péče	3 (61 účastníků)

2. Zpráva o činnosti Městské knihovny za rok 2013

- 2.1. knihovnicko-informační služby
- 2.2. kulturně - výchovná a vzdělávací činnost
- 2.3. provozní a technická oblast

2.1. Knihovnicko – informační služby

- Městská knihovna Česká Lípa fungovala v roce 2013 bez zásadních změn a výpadků. Pouze během letních měsíců byla postupně všechna zařízení knihovny uzavřena z důvodu čerpání dovolených a realizace nutných oprav. Vzhledem k tomu, že uživatelé si již mohou půjčovat a vracet v jakémkoliv oddělení nebo pobočce, nebyly plánované uzavírky pracovišť pro veřejnost jakkoliv omezující.
- Základním kvantitativním kritériem pro hodnocení výkonnosti služeb jsou statistiky, které máme za uplynulá období k dispozici. Při jejich srovnávání je však potřeba uvážit, že počet obyvatel České Lípy neustále klesá, oproti roku 2000, kdy počet obyvatel České Lípy dosahoval téměř 40 tis., dosahuje počet obyvatel našeho města aktuálně již jen 36 646 obyvatel. I to je nepochybně jeden z faktorů, který ovlivňuje počty našich uživatelů.
- Sledované údaje jsou některé příznivé, jiné naopak. K nepříznivým ukazatelům patří počet přihlášených čtenářů – tady došlo k poklesu cca o 300 registrovaných čtenářů a tento jev je jednoznačně spojen se novou službou všudevracení a všudepůjčování. Čtenáři mají jednotnou průkazku, na kterou mohou využívat všechna oddělení a pobočky knihovny, což dříve představovalo samostatné registrace. Skutečných uživatelů je ve skutečnosti rovněž více, protože je třeba uvážit, že na jednu průkazku často dochází manželé, rodiče s dětmi, apod. Tento fakt jen těžko můžeme eliminovat. Počet vypůjčených knih zůstává na zhruba stejné hladině, nepatrně se snížila návštěvnost. Snížení celkové návštěvnosti je dáno především omezením míst u veřejného internetu, ke kterému jsme dospěli z důvodu zajištění bezpečnosti provozu knihovny a eliminace množících se krádeží ve veřejném prostoru. Internet a počítače jsme zcela odstranili v dětských odděleních, protože jejich využívání se omezilo pouze na facebook a PC hry a v nekontrolované míře se rozšířilo mezi klientelu ze sociálně slabých rodin, což vyvolávalo napětí mezi běžnými návštěvníky a uživateli knihovny.
- Nemalým úspěchem je další zvýšení počtu našich kulturních a vzdělávacích akcí na číslo 439. Zvýšení počtu našich akcí o 40 za rok 2013 je dáno dalším rozšířením aktivit zaměřených na naše dětské uživatele a prohloubení spolupráce především se sítí základních škol. Důraz, který klademe na spolupráci se základními školami je dán především naším trvalým cílem, a to podporou čtenářství u dětí a mládeže.
- Městská knihovna Česká Lípa dlouhodobě usiluje o vysoký standard kvality služeb, a to jak po stránce odborné, knihovnicko-informační, tak i po stránce provozní. I v roce 2013 jsme veřejnosti připravili novinky v podobě řady služeb, které prohloubily komfort poskytované služby a našim uživatelům zpříjemnili pobyt v knihovně. Zejména již zmiňovaná služba VŠUDEVRACENÍ A VŠUDEPŮJČOVÁNÍ se setkala s mimořádným ohlasem. Čtenářský průkaz uživatele českolipské knihovny je platný pro všechna oddělení a pobočky, která mohou bez omezení využívat. Mohou si půjčovat kde chtějí, mohou knihy vracet, kde chtějí.

Knihy na původní místa vracíme sami. Jedná se o poměrně sofistikovanou činnost knihovny, která je náročná především pro obsluhující personál a klade na něj nemalé nároky. Bez precizní a soustředěné práce bychom tuto službu jen těžko zajišťovali. Na druhou stranu vnímáme spokojenost veřejnosti, která naší vstřícnost a inovaci oceňuje.

- Díky úspěšnému projektu jsme získali dotaci Ministerstva kultury a pobočku Špičák jsme mohli vybavit prezentační technikou – zakoupen byl dataprojektor, notebook a instalováno promítací plátno. Pobočka Špičák může tak při informačních lekcích využívat moderní formy výuky, případně je zde připravena technika pro chystané nové okruhy našich aktivit.
- Dalším úspěšným projektem, které Ministerstvo kultury finančně podpořilo, byla implementace Regionálního knihovního systému do automatizovaného systému knihovny a zajištění automatizace 6 místních knihoven, které dosud s automatizací nemají žádnou zkušenost. Projekt a poskytnutá dotace vyřešila další etapu automatizace českolipského regionu, kdy do systému jsou postupně napojovány knihovny v malých obcích s dobrou činností obecní knihovny, ale které zatím nebyly samostatně automatizovány. Jedná se o moderní řešení sdíleného knihovnického systému pracujícího s jedinou společnou databází po síti Internet při zachování samostatnosti jednotlivých knihoven. Současně vznikla společná báze dokumentů (jako základ regionálního souborného katalogu) a prohloubila se kooperace při katalogizaci a sdílení bibliografických záznamů. Finanční spoluúčast projektu byla zajištěna z dotace na regionální funkce knihovny a jejím prostřednictvím byl zajištěn upgrade serveru v odpovídající míře.
- Že se do techniky vyplatí investovat jsme se mohli přesvědčit na příkladu pobočky Po Holým vrchem, kde jsme ještě před nějakým, časem zvažovali, zda její činnost neukončit. Nakonec jsme se rozhodli pro opačný krok, pobočku jsme v roce 2012 (rovněž z grantových prostředků) on-line propojili s hlavní budovou a sjednotili charakter knihovního systému v České Lípě. Po roce fungování v novém režimu se výrazně pozvedla návštěvnost pobočky, veřejnost má přehled o fondu na této lokalitě a i tato malá sídlištní pobočka je vyhledávaná a oblíbená zejména pro svou dostupnost a přívětivé prostředí. To jsme nakonec ještě zkvalitnili a zpříjemnili v závěru roku (viz kapitola Provozní a technická oblast) – rozšíření výpůjčních prostor, částečně nové lino, regály a sedací nábytek.
- K neradostným zprávám loňského roku rozhodně patřilo rozhodnutí Ministerstva kultury o ukončení projektu PIK (Projekt internetizace knihoven ČR), jehož prostřednictvím jsme měli zajištěn zdarma internet na pobočce Lada a Dobranov. Pobočka Lada byla vcelku bez problému připojena jiným poskytovatelem a krok to byl nezbytný, protože pracuje v on-line režimu připojení k hlavní budově na náměstí. V případě pobočky Dobranov se ukázaly technologické problémy s novým připojením a nakonec i z důvodu finanční náročnosti a vcelku slabšího využití jsme se rozhodli pro ukončení služby veřejného internetu v pobočce Dobranov.
- Městská knihovna nadále spolupracovala s Národní knihovnou v oblasti Souborného katalogu (MK Česká Lípa přispívá prostřednictvím automatizovaných procesů do Souborného katalogu ČR záznamy svého knihovního fondu a propojuje tak bázi Souborného katalogu s vlastním on-line katalogem) a stejně tak i v oblasti kooperace s bází Národních autorit NK ČR (jedná se o sběr a přenos dat v oblasti autoritních záznamů do celostátní databáze Národní knihovny ČR - Soubor národních autorit).
- Díky účasti v konsorciu knihoven měla Městská knihovna v České Lípě i v roce 2013 zajištěn výhodný přístup k obsáhlým elektronickým zdrojům mediální databáze firmy Anopress, která obsahuje plné texty článků z celostátních i regionálních deníků a časopisů, přepisy zpravodajských a diskusních pořadů rozhlasu a televize, agenturní zprávy z internetu.ap.). K dispozici je rovněž databáze Beck-on line - elektronická sbírka zákonů.

- Stejně jako v minulých letech, usilovala knihovna i v roce 2013 o vícezdrojové financování své činnosti prostřednictvím grantů. Celkově se knihovna ucházela o finanční prostředky 4 institucí a předložila dohromady 11 projektů, toho 8 úspěšných:

Projekty Ministerstva kultury ČR 4x :

- **Automatizovaný regionální knihovní systém** pro knihovny Českolipska – **94 000,-**
 - **Informační výchova jinak** – vybavení pobočky Špičák prezentační technikou **-40 000,-**
 - **Mediální a databázové konsorcium knihoven** pro on-line přístupy do mediálních informačních databází s 70% slevou
 - **Česká knihovna** - **10 000,-** nákup podporované původní literatury současných českých autorů
 - **ČESKÁ CENTRA** – uspořádání Noci literatury – **6 000,-**
- SOCIÁLNÍ GRANT MĚSTA ČESKÁ LÍPA – 2x :**
- **Aktivizační program pro seniory a trénink paměti** - **12 000,-Kč**
 - **Kurz finální gramotnosti** – **10 000,-**
 - **ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ MĚSTO ČESKÁ LÍPA – Pokračování rekonstrukce zahrady na pobočce Špičák** - **11 000Kč**

Celkově získala Městská knihovna v České Lípě na realizaci různých projektů 183 000,-Kč

Vedle těchto grantových prostředků a mimořádných finančních příspěvků získala městská knihovna 1 267 000,-Kč jako účelovou dotaci Libereckého kraje na zajištění tzv. regionálních funkcí (podrobněji viz níže).

- Ředitelka městské knihovny působí ve funkci předsedkyně regionální organizace Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) Libereckého kraje a je zástupcem libereckého regionu v celostátním orgánu této profesní organizace. Díky tomu má přístup k aktuálnímu dění v oboru i k informacím, které jsou pro rozvoj našich služeb zásadní. Dále se účastní Komunitního plánování Města Česká Lípa, zejména prostřednictvím jednotlivých pracovních skupin a je členkou pracovní skupiny Eurex knihovny Euroregionu Nisa - Neisse - Nysa, v jejímž rámci vznikla již řada zajímavých společných projektů. V roce 2013 to byla nepochybně česko-polsko-německá konference **30. -31. května 2013** v Kamenz (SRN) na téma Podpora čtení a práce s dětským čtenářem v knihovnách, jíž se účastnily i zástupkyně českolipské knihovny. Dalším společným počinem bylo literární putování po stopách Karla Hynka Máchy **15. června 2013**, kdy jsme se sešli spolu s polskými a německými kolegy a kolegyněmi nejprve v Doksech v knihovně, pak navštívili Památník K. H. Máchy a literární putování jsme završili výstupem na hrad Bezděz .
- O svých aktivitách, novinkách v provozu i službách knihovna pravidelně informuje na stránkách regionálního i místního tisku, zejména Městských novin a Českolipského deníku i MF Dnes, pravidelně přispívá do kulturních zpravodajů a přehledů, i rozhlasových stanic.
- K propagaci služeb knihovny a k prohloubení informovanosti veřejnosti slouží také řada propagačních letáků, které sami vyrábíme a jsou k dispozici široké veřejnosti nebo je distribuujeme do vybraných organizací a zařízení.
- Za účelem zkvalitnění naší publicity a prohloubení informovanosti o českolipské knihovně jsme se při příležitosti Týdne knihoven rozhodli vydávat elektronický zpravodaj E-ZPRAVODAJ. Cílem je upozornit na akce pořádané knihovnou, přinést zpravodajství z proběhlých událostí, přiblížit různé novinky a zajímavosti. Společně s webovými stránkami a profilem na Facebooku je tato aktivita knihovny dalším krokem k přiblížení se veřejnosti, k naplnění úsilí i profilací knihovny jako blízkého partnera, oblíbeného společníka pro volné chvíle, čas odpočinku, zábavy, vzdělávání i studia. Prostřednictvím sociální sítě informujeme na Facebooku o aktuálním programu knihovny, uvádíme, co se právě v knihovně děje, sbíráme a sdílíme s našimi fanoušky zajímavé odkazy, informace z literární oblasti, knižního trhu nebo kulturní scény.

- I proto je naše stálá pozornost věnována úrovni naší webové prezentace www.knihovna-cl.cz, vylepšování jejího obsahu, možností a nástrojů. K letošním novinkám patří například nová manipulace v hlavním menu (samorozbalovací navigace) nebo zobrazení stránek pro mobilní zařízení. Velice atraktivní je nový kalendář akcí – interaktivní přehled o programu knihovny, přesné harmonogramy besed a přednášek. Novinkou webu se stala také aplikace katalogu pro mobilní telefony a tablety, tzv. Smartkatalog a samozřejmě možnost odběru našeho E-zpravodaje.

- Webová prezentace knihovny slouží jednak k nepřetržitým informacím o programu knihovny, informačnímu servisu pro další knihovny našeho regionu i jako informační kanál a nabídková prezentace pro místní školy. Veřejnost může informace čerpat z několika na webu přístupných databází, které knihovna vytváří ze svého fondu (regionální osobnosti, regionální události, analytický popis článků z regionálního tisku) nebo vlastního Kalendária výročí roku, jehož nejzajímavější částí jsou opět regionální výročí roku. Kvalita webové prezentace městské knihovny byla několikrát prověřena soutěží Biblioweb, v níž pravidelně obsazovala přední místa. O kvalitě webu knihovny svědčí i skutečnost, že stránky www.knihovna-cl.cz se staly součástí projektu Národní knihovny ČR – WebArchiv (trvalá archivace webu městské knihovny).
- Vlastní speciální Databáze regionálních osobností je tvořena a excerpována z fondu regionální literatury i dalších dostupných materiálů a obsahuje již 529 záznamů významných osobností působících v regionu Česká Lípa. Databáze regionálních událostí obsahuje 959 záznamů - popisů významných událostí souvisejících s regionem. Databázi Analytický popis tvoří rozpis zajímavých článků z odebíraných novin, časopisů a sborníků, které přinášejí informace z regionu.
- V roce 2012 nadále zajišťovala městská knihovna rozvoz knih do domácností seniorů nebo pohybově handicapovaných občanů.
- Součástí činnosti městské knihovny bylo rovněž vyhledávání příležitostí k prohlubování odbornosti, získávání zkušeností a nových poznatků pro každodenní praxi. Pracovnice městské knihovny se v průběhu roku účastnily celé řady seminářů, vzdělávání a konferencí pořádaných Národní knihovnou ČR, Krajskou knihovnou v Liberci nebo Svazem knihovníků a informačních pracovníků, z nichž vybíráme:
 - Nový občanský zákoník pro management knihoven – NK ČR
 - Dětské čtenářství a dětská literatura – konference v KVK Liberec
 - Katalogizace - věcné zpracování – cyklus školení NK ČR
 - E-knihy a knihovny – seminář NK ČR
 - Výzkumy v knihovnách
 - Cyklus školení v oblasti ICT a VT v KVK Liberec
 - Knižní veletrh Praha
 - Benchmarking knihoven – NK ČR
 - Ekonomika, účetnictví, řízení, personalistika
 - několik pracovníků městské knihovny se účastnilo odborného vzdělávání i prostřednictvím e-learningu, který probíhal ve druhém pololetí roku.

- Díky regionální organizaci Svazu knihovníků a informačních pracovníků Libereckého kraje, mělo několik našich pracovníků příležitost zúčastnit se exkurze do nových městských knihoven ve východočeském kraje (Náchod a Nové Město nad Metují). Ředitelka městské knihovny se zúčastnila studijní cesty po vybraných rakouských knihovnách, kterou zorganizoval Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR.
- Ředitelka Městské knihovny byla Městem Česká Lípa nominována na cenu Knihovník/Knihovnice Libereckého kraje 2013, kterou pod záštitou náměstkyně hejtmana Libereckého kraje pro památkovou péči, kulturu a cestovní ruch vyhlašuje Regionální organizace Svazu knihovníků a informačních pracovníků Libereckého kraje.

2.2. Kulturně výchovná a vzdělávací činnost

- Kulturně výchovná a vzdělávací činnost tvoří nedílnou součást aktivit knihovny. Cílem této činnosti je samozřejmě doplnění, resp. rozšíření programové nabídky ve městě v oblasti kultury a celoživotního vzdělávání, přispění k pozitivnímu využití volného času různých věkových a sociálních skupin. Společným jmenovatelem našich kulturně výchovných a vzdělávacích aktivit je podpora čtenářství, vztahu k četbě a knihovně vůbec. Tento záměr se snažíme prosazovat zejména u dětské populace, kde vnímáme naše významné postavení a poslání. Těžištěm této činnosti je pořádání tematických přednášek, literárních besed, autorských setkání či informačních lekcí pro síť základních a středních škol. Výjimkou nejsou ani velké zábavné akce pro celé rodiny.
- V roce 2013 jsme uskutečnili 439 kulturních a vzdělávacích akcí, jichž se zúčastnilo téměř 9000 návštěvníků. Počet besed a přednášek je opět o 40 vyšší než v roce 2012 a uvážíme-li, že v průběhu letních měsíců nebo vánočních svátků tyto aktivity nepořádáme, pak lze konstatovat, že každý den je pro knihovnu ve znamení dvou akcí, že prostory i personál jsou maximálně vytíženy.
- Základem naší kulturně výchovné a vzdělávací činnosti jsou aktivity určené základním školám. Pro ty pořádáme pravidelné informační lekce, kdy se žáci seznamují s činností knihovny, orientací v jejím systému, ale i významem a krásou četby. Všichni žáci 1., 3. a 5. tříd českolipských škol jsou každým rokem v přesném harmonogramu zváni do knihovny a díky tomuto systému navštíví každé českolipské dítě v průběhu školní docházky na prvním stupni knihovnu nejméně 3x!. Kromě toho nabízíme všem školám všech stupňů tematické besedy a pořady. Jejich přehled a kompletní nabídka je umístěna na webu knihovny v sekci určené školám a protože je to dnes již opravdu široká nabídka, uvádíme ji jako přílohu této výroční zprávy.

- Kromě našich knihovnických lekcí a tematických pořadů si školy nechávají připravit programy dle vlastního zadání. K mimořádným aktivitám pro nižší školní věk náleželo oblíbené Pasování prvňáčků na čtenáře – pro každou první třídu v České Lípě je na konci školního roku připraven slavnostní program, kdy každé dítě musí projevit své čtenářské dovednosti a poté je pasován na čtenáře. Děti dostávají pamětní medaili, slavnostní glejt a svou první čtenářskou průkazku. Ti nejlepší čtenáři pak obdrží jako dárek knihu, kterou získáváme zdarma z projektu Knížka pro prvňáčka.

- Do programu knihovny jsme v roce 2013 nově zařadili pravidelné (každý měsíc) Kouzelné dílny, které probíhají v dětském oddělení na náměstí T.G.Masaryka a jsou věnované různým rukodělným pracem a výtvarným technikám a jsou obvykle navštěvovány společně dětmi a jejich rodiči. Současně každý týden probíhá v dětském oddělení hlasité předčítání pohádek a příběhů Čtení při lampičce.

- Velmi oblíbené a skoro již tradiční jsou naše divadelní představení, které se snažíme pravidelně zařazovat do našeho programu. Většinou se jedná o vlastní jednoduché dramaturgie lidových pohádek nebo vlastní loutková představení. Současně zveme do knihovny školy, kde se dramatické výchově rovněž věnují a tyto zde hrají pro veřejnost a konečně příležitostně zveme i profesionální soubory nebo malá divadélka. V našem repertoáru je pohádka O Budulínkovi, O pejskovi a kočičce, O zlaté rybce, Perníková chaloupka, aj.

- Na pobočce Špičák každý měsíc probíhaly pravidelné pořady - Dopoledne pro maminky s dětmi na mateřské dovolené, vždy se speciálním programem, dílnami nebo divadélkem a stejně tak i občasné speciální pořady pro Ústav sociální péče. Pobočka Špičák je kromě knihovny i místem, kde působí Okresní odbočka Svazu nevidomých a slabozrakých, která zde vybudovala vzdělávací středisko integračních aktivit a s knihovnou velmi těsně spolupracuje.

- Novým projektem bylo uspořádání první Noci s literaturou, čtenářského happeningu, který proběhl v květnu ve spolupráci s Českými centry. Paralelně na 3 místech České Lípy (knihovna, šatlava, sklepení hradu Lipý) se četly novinky současné evropské literatury. Akce probíhala ve stejném čase a formátu vedle Prahy a Brna také v několika evropských městech a samozřejmě v několika knihovnách.

- Jak už bylo zmíněno, knihovna pořádá i občasné velké akce pro celé rodiny. Jednou z prvních roku 2013 byl pohádkový večer při příležitosti Noci s Andersenem, kdy program probíhající ve večerních hodinách v potměšle knihovně pod názvem Obludárium navštívilo více než 200 návštěvníků. Další podobnou akcí byl Dětský den na Špičáku, který se v roce 2013 úspěšně konal již popáté a kromě prostor samotné pobočky, probíhal zejména na přilehlé zahradě a přilákal na 300 návštěvníků. Další neméně zdařilou akcí

s návštěvností
kolem 300
účastníků byl
Den pro
dětskou knihu,
který proběhl

v sobotu 30. listopadu pod názvem Peklo v knihovně, kterým jsme se připojili ke slavnostem začátku Adventu a rozsvícením vánočního stromu.

- Už potřetí jsme ve společné kampani knihovnické veřejnosti vyhlásili Březen – měsíc čtenářů a k tomuto připravili speciální program pro dospělé i pro děti. Vyvrcholením projektu Březen – měsíc čtenářů se stalo vyhlášení Čtenáře roku. V roce 2013 jsme hledali nejaktivnějšího dětského čtenáře. a jeho vyhlášení proběhlo na slavnostním setkání se spisovatelkou pro děti a mládež Ivonou Březinovou. Pro říjnový Týden knihoven jsme využili společné motto „S námi jen all-inclusive“ a otevřeli jsme s nadsázkou cestovní kancelář „Knihovna“ a program tématicky orientovali na cestování a rozšíření on-slужeb knihovny.

- Městská knihovna přispěla vlastním programem také do programu městských slavností – na sobotu 30.6. vyhlásila amnestii pro upomínané čtenáře a loutkové divadlo pro děti (českolipské pověsti v podání loutkového divadla knihovny). Ve stylizovaném obýváku před knihovnou se nonstop četly ukázky z literatury pro děti a mládež a návštěvníkům náměstí byly určeny i prezentační panely umístěné před budovou knihovny. Ve spolupráci s ostatními příspěvkovými organizacemi se MK podílela na soutěži pro děti Šikulka a Šicoola.
- I v roce 2013 probíhalo na pobočce Špičák cvičení pro seniory. V roce 2013 to bylo 35x a zúčastnilo se jej 707 účastníků, trénink paměti pak proběhl 14x a navštívilo jej 165 účastníků. Na cvičení máme ta nejlepší hodnocení, účastníci si této aktivity a možnosti volně ji užívat neobyčejně cení a jsme velmi rádi, že projekt je finančně podporován sociálním grantem Města Česká Lípa.

- Městská knihovna pokračovala v zapojení se do slavnostního zápisu nově narozených občanů města do pamětní knihy. Tradiční slavnostní akt, kdy je rodičům předána pamětní medaile města a dárek v podobě knihy, doplnila Městská knihovna v České Lípě dárkovým poukazem na roční půjčování knížek zdarma a propagačními materiály a informacemi o službách knihovny. Knihovna tak usiluje o podporu čtenářství v rodině, aktivní vedení dětí k četbě, která je klíčovou kvalifikací pro všechny způsoby získávání znalostí a zpracovávání informací.

- Především dospělým návštěvníkům byla určena rozsáhlá nabídka přednášek, autorských setkání, tematických besed a pořadů. Zde je výčet těch nejzajímavějších:
 - ✓ NÁŠ DOMOV Z POHLEDU UČENÍ FENG SHUI – přednáška leden
 - ✓ ZEMĚMI BLÍZKÉHO VÝCHODU III – JORDÁNSKO – přednáška leden
 - ✓ 120 LET TURISTICKÉHO ZNAČENÍ V ČECHÁCH – přednáška únor
 - ✓ NĚMCI: F. B. MIKOVEC JAKO DRAMATIK A KRITIK- přednáška únor
 - ✓ MAGICKÉ OSTROVY INDONÉSIE – JÁVA- přednáška únor
 - ✓ NÁŠ OSUDOVÝ MADAGASKAR- přednáška únor
 - ✓ MAGICKÉ OSTROVY INDONÉSIE – BALI – přednáška březen
 - ✓ TOULKY LUŽICKÝMI HORAMI - přednáška březen
 - ✓ BIBLICKÁ ZASTAVENÍ I. – FAUNA V BIBLI- přednáška březen
 - ✓ PRAMENY RADOSTI –hudebně recitační pořad
 - ✓ BIBLICKÁ ZASTAVENÍ II. – FLORA V BIBLI – přednáška duben
 - ✓ NEBOJTE SE ALBÁNIE! - přednáška duben
 - ✓ 250 LET OD 1. MANUFAKTURY NA MODROTISK VE SLOUPU V ČECHÁCH - přednáška duben
 - ✓ ALJAŠKA DIVOKÁ A KRÁSNÁ - přednáška duben
 - ✓ PORTRÉTY – recitační pořad
 - ✓ ČESKOSLOVENSKÁ OPEVNĚNÍ Z LET 1937-38 – přednáška květen
 - ✓ NOC LITERATURY - čtenářská happening, veřejná čtení
 - ✓ DVA ROKY PRÁZDNIN- přednáška květen
 - ✓ CHCETE SE STÁT PĚSTOUNEM? MŮŽE BÝT PĚSTOUNSKÁ PÉČE I VAŠÍ PROFESÍ?- přednáška květen
 - ✓ KDO SI HRAJE, NEZLOBÍ - DĚTSKÝ DEN NA ŠPIČÁKU
 - ✓ DROBNÉ SAKRÁLNÍ PAMÁTKY NA ÚZEMÍ MĚSTA ČESKÁ LÍPA- přednáška září
 - ✓ Lékař, botanik, chemik a pedagog JOSEF GOTTFRIED MIKAN- přednáška září
 - ✓ CHCETE SE STÁT PĚSTOUNEM? MŮŽE BÝT PĚSTOUNSKÁ PÉČE I VAŠÍ PROFESÍ?- přednáška září
 - ✓ TURECKO – JIŽNÍ ANATOLIE – přednáška říjen
 - ✓ PODZEMÍ ČESKOLIPSKA - přednáška říjen
 - ✓ TURECKO - KAPPADOKIE - přednáška říjen
 - ✓ KAŠTANIÁDA –sobotní dílna pro veřejnost
 - ✓ BOŽENA NĚMCOVÁ A SESTRY ROTTOVY (KAROLINA SVĚTLÁ A SOFIE PODLIPSKÁ - přednáška říjen
 - ✓ RODINNÝ ROZPOČET - přednáška listopad v rámci cyklu Finanční gramotnost
 - ✓ STOP DLUHOVÉ PASTI aneb ZODPOVĚDNÉ ZADLUŽENÍ - přednáška listopad v rámci cyklu Finanční gramotnost
 - ✓ SMLUVNÍ VZTAHY - přednáška listopad v rámci cyklu Finanční gramotnost
 - ✓ ŘÍDÍME SVÉ FINANCE- přednáška listopad v rámci cyklu Finanční gramotnost
 - ✓ DOBRODRUŽSTVÍ KAPŘÍKA METLÍKA autorské čtení pro děti
 - ✓ VÁCLAV ŽMOLÍK: BOHEMIA INCOGNITA - prosincová beseda s moderátorem a autorem knih o putování po Čechách
 - ✓ ÚTĚK DO EGYPTA PŘES KRÁLOVSTVÍ ČESKÉ – předvánoční divadelní představení pro dospělé podle O.Preusslera s regionální tematikou

2.4. Provozní a technická oblast

- V roce 2013 proběhla v organizaci kontrola nadřízených orgánů: veřejnosprávní kontrola Města Česká Lípa zaměřená na hospodaření s příspěvkem města na rok 2012, jeho čerpání a správu svěřeného majetku (audit neshledal žádných pochybení).
- Veřejnosprávní kontrola Krajského úřadu Libereckého kraje zaměřená na čerpání a použití finančních prostředků poskytnutých v roce 2012 Libereckým krajem na zajištění regionálních funkcí Městské knihovny (audit neshledal žádných pochybení).

- Veřejnosprávní kontrola Ministerstva kultury ČR zaměřená na věcnou správnost použití finančních prostředků poskytnutých v roce 2012 na projekty MK ČR.
- Na pobočce Špičák byl zajištěn prostor pro prezidentskou volbu a volby do parlamentu ČR . V obou případech zde fungovaly 2 volební okrsky.

V roce 2013 jsme zajistili výměnu okna v čítárně knihovny v 1. patře na nám. T.G.Masaryka (realizováno z rezervního fondu) a současně vymalování prostoru čítárny, chodby 1. i 2. patra a celého schodiště knihovny. Novým nátěrem byly opatřeny i všechny interiérové dveře v prvním patře a následně doplněny informačním systémem.

- Menší modernizace se dočkaly i pobočky Pod Holým Vrchem a na Ladech. Na pobočce Pod Holým vrchem byla odstraněna nevzhledná a již nepotřebná vestavěná skříň v chodbě, která byly doplněna novým linem, vymalována, doplněna kvalitnějším osvětlením a vznikl tak zcela nový prostor, který po vybavení novými regály a křeslem, se začal využívat jako další žánrové oddělení s možností čtení. Pobočka na H. vrchu i na Ladech byly vybaveny novými křesílky a stolky.

- Díky grantu Ministerstva kultury ČR jsme pobočku na Špičáku vybavili prezentační technikou – v dětském oddělení pobočky byl nainstalován dataprojektor, pořízen byl notebook a pobočka může tak kvalitněji poskytovat knihovnické informační lekce zejména ZŠ Špičák
- Za pomoci grantu města Česká Lípa v oblasti životní prostředí jsme zajistili úpravu zahrady (2x seč travního porostu, ořez stromů a keřů) a pro potřeby nejmenších uživatelů pobočky pořídili zahradní houpadlo.
- Údržbou a částečnou opravou prošla i střecha knihovny na nám.T.G.Masaryka – její část umístěná do dvora, vyčištěny byly žlaby a okapy. Částečné opravy vnějších okenních parapetů se dočkala i pobočka Špičák, neboť tudy intenzivně na mnoha místech zatékalo. Bohužel je to jen zcela nepatrná oprava, okna a okenní rámy na pobočce jsou v havarijním stavu, manipulace je nemožná (nebezpečná), okna nejdou otevřít, žaluzie stržené, nefunkční. Knihovna už několik let marně žádá ORMI o jejich výměnu, alespoň v části knihovny neboť kromě estetických a funkčních nedostatků dochází ke značným tepelným ztrátám.
- Ani v roce 2013 jsme se nevyhnuly projevům vandalství a trestné činnosti páchané v našich objektech. V červnu 2013 došlo k dalšímu vloupání do objektu pobočky Špičák v ulici Červeného kříže 2563. Naštěstí finanční hotovost zde nebyla uložena a vzhledem k rychlému zásahu EZS a PČR nedošlo ke dalším ztrátám. Nezvratně poškozeno však bylo okno a částečně i přilehlý nábytek.

3. Regionální funkce – zpráva o činnosti

3.1. Základní cíle RF v obvodu působnosti, jejich zajištění

3.2. Plnění základních standardů pro výkon RF

3.3. Další služby knihovnám zajišťované pověřenou knihovnou

3.4. Finanční zajištění regionálních funkcí

3.1. Základní cíle regionálních funkcí v obvodu působnosti, jejich zajištění

Regionální služby na okrese Česká Lípa byly v průběhu roku 2013 poskytovány 49 veřejným knihovnám a pobočkám s tím, že byly započteny i pobočky knihoven v Žandově (Heřmanice), Brništi (Velký Grunov), MěK Cvikov (Lindava) a MěK Jablonné (Postřelná). Celkové číslo zahrnuje také neprofesionální pobočku MěK Česká Lípa v Dobranově. Všem neprofesionálním nesamostatným knihovnám byly poskytovány běžné regionální služby včetně výměnných souborů. Regionální oddělení navíc spolupracuje se dvěma penzionsy pro důchodce v České Lípě, kam jsou pravidelně dodávány výměnné soubory. Tyto subjekty v počtu obsluhovaných knihoven zahrnuty nejsou.

K 31. 7. 2013 byla zrušena Místní knihovna v Kunraticích u Cvikova, která již několik let nepracovala (absence vhodných prostor), dále byla zrušena neprofesionální pobočka MK Žandov v Heřmanicích (problematický podnájem knihovny v budoivě pohostinství a problém s personálním zabezpečením). Naopak ve Sloupu v Čechách byla v prvním čtvrtletí roku otevřena knihovna v nově rekonstruované budově Komunitního centra, které bylo velkoryse opraveno za pomoci evropských dotací. Peníze z projektu pomohly knihovnu i nově vybavit, získala také nové personální obsazení a začala s automatizací knihovnických činností. Knihovna je samozřejmě bezbariérová. Do nových prostor v budově obecního úřadu se také přestěhovala knihovna ve Stružnici. Finanční prostředky zbyly i na nové vybavení.

K 31. 12. 2013 byla síť veřejných knihoven okresu Česká Lípa tvořena sedmi profesionálními knihovnami se dvěma pobočkami, 36 neprofesionálními knihovnami s jednou pobočkou a jednou knihovnou pověřenou regionálními funkcemi se čtyřmi pobočkami.

Personální zajištění regionálních služeb

Za okres Česká Lípa tento počet činil stejně jako v minulých obdobích 2,5 přepočteného pracovníka. Z toho dva úvazky byly využity na odbornou knihovnickou činnost a 0,5 úvazku na činnost řidiče. Jeden odborný pracovník regionálních služeb měl na starosti 24,5 knihovny. Pokud bude započítán i úvazek řidiče, pak na jednoho pracovníka regionálních služeb připadá 19,6 obsluhované knihovny. Pro oblast Českolipska jsou využívány odborné znalosti i dalších pracovníků MěK Česká Lípa (ředitelka, účetní, oddělení katalogizace – konzultace při vkládání fondu, využívány zkušenosti i knihovnic z půjčoven).

3.2. Plnění základních standardů pro výkon regionálních funkcí

Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

V rámci této služby bylo obsluženo 49 veřejných knihoven okresu. Pracovnice regionálního oddělení (RO) zaevidovaly 82 časově náročnějších konzultací. Nemusí to být však číslo úplné, protože konzultace poskytují i další zaměstnanci MěK Česká Lípa a ne vždy je nahlásí. Neevidujeme zodpovídání jednoduchých a krátkých dotazů, na něž většinou odpovídáme e-mailem nebo telefonicky. Navíc při rozvozech knih jsou s knihovníky, případně se zástupci úřadů probírány odborné knihovnické otázky osobně. V roce 2013 se konzultace týkaly hlavně statistik, veřejného internetu v knihovnách, knihovnictví a knihovního systému Clavius REKS.

Při metodických návštěvách (v roce 2013 jich bylo 270 a 57 výjezdových dnů), případně konzultací jsou knihovnám zdarma poskytovány drobné knihovnické pomůcky, tiskopisy, různé tiskoviny a časopisy a jsou dodávány samozřejmě nové knihy a knihy z výměnných souborů, které se v automatizovaných knihovnách stahují do paměti počítačů v jednotlivých MK. Je také třeba se pravidelně věnovat knihovnám, v kterých probíhá automatizace. V roce 2013 šest neprofesionálních knihoven regionu začalo využívat program Clavius REKS. Počet metodických návštěv na jednu knihovnu dosáhl čísla 5,51, počet konzultací pak 1,67.

Statistika knihovnických činností

Statistické výkazy byly zpracovány pro 49 veřejných knihoven a poboček okresu Česká Lípa, počet zpracovaných statistických výkazů pak dosáhl počtu 53 a to proto, že pro jednotlivé typy knihoven připravuje regionální oddělení celkové sumáře a k nim komentáře. Statistika byla také sestavena pro pobočku v Heřmanicích, Dobranově i Velkém Grunově.

Všechny výkazy o činnosti knihoven byly elektronickou cestou poslány do NIPOSu, do Krajské vědecké knihovny v Liberci pak také přes počítačový statistický program. Sumáře neprofesionálních knihoven, profesionálních knihoven, pověřené knihovny i celookresní sumář byly doplněny slovními komentáři a porovnáním výkonů oproti předcházejícímu období. Počet zpracovaných výkazů na metodika: 26,5

Vzdělávání knihovníků, porady

Také v roce 2013 byl pro všechny knihovníky okresu připraven zájezd po knihovnách regionu. Měli jsme navštívit MěK Nový Bor, Městskou knihovnu v České Kamenici a novou Městskou knihovnu v Děčíně. Vše bylo připraveno, autobus objednan, návštěvy domluveny. Den před exkurzemi bylo třeba vše odvolat, protože přišla povodeň, která postihla hlavně děčínskou knihovnu. Uzavřené byly i silnice. Zájezd se stejným programem bychom tedy chtěli absolvovat v roce 2014.

Na podzim proběhlo tradiční vzdělávání pro městské i místní knihovny spojené s poradami. Připraveny byly prezentace například o dotazníkových akcích v knihovnách, o měření spokojenosti uživatelů, o plnění knihovnických standardů, o koncepci regionálních služeb v Libereckém kraji.

Opět byla vydána dvě čísla metodického listu „Knihovna“ a připraveno „Kalendárium 2013“, jehož podstatnou část tvoří regionální výročí.

Na různá školení jezdili naši knihovníci také do Krajské knihovny v Liberci. V mnohých případech se jejich doprava zajišťovala služebním autem MěK Česká Lípa. O novinkách v knihovnictví byli zaměstnanci knihoven informováni také prostřednictvím mailů.

V rámci vzdělávacích činností regionálního oddělení bylo obslouženo 13 knihoven a akcí se účastnilo 16 knihovnic.

Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Výměnný fond Městské knihovny v České Lípě má nyní 17 883 svazků. Přírůstek za rok 2013 činil **1 981 svazků**, z toho bylo 1 518 svazků nakoupeno z prostředků kraje na regionální funkce a 463 svazků byly dary. Ty nejsou v tabulce „Statistického výkazu regionálních funkcí za rok 2013“ zvlášť uvedeny.

Dotace na nákup knih do VF činila **280 000 Kč**, skutečná hodnota nových knih dosáhla částky **456 450 Kč**, sleva pak činila **176 450 Kč (38,66%)**.

Cirkulace výměnného fondu

V roce 2013 výměnné soubory na okrese Česká Lípa využívalo 40 knihoven a dále pak dva penziony pro důchodce České Lípě. Celkem regionální oddělení distribuovalo **156 souborů**, které obsahovaly **6 355 svazků** (opět o něco více než předešlý rok). Na jednu obslouženou knihovnu tak v průměru připadlo 3,9 souborů se 159 knihami. Některé malé neprofesionální knihovny mají nové knihy jen díky výměnným souborům. Počet knih a souborů je pro jednotlivé knihovny usměrňován i podle jejich momentální situace. Na evidenci oběhu knih se využívá jeden z modulů knihovního systému Clavius. Knihovny dostávají knihy zcela zpracované a zabalené, pokud si soubor nechávají příliš dlouho, jsou regionálním oddělením upomínány. Knihovnám, které již půjčují přes počítač, jsou soubory stahovány do jeho paměti, aby knihy mohly být půjčovány také automatizovaně.

Do výměnných fondů se na okrese Česká Lípa nezahrnují knihy nakoupené z prostředků obcí. Ty se zpracují a dovezou do příslušné knihovny natrvalo. Hodnota knih, které byly knihovnám půjčeny v rámci cirkulace za rok 2013, dosáhla částky **1 325 284 Kč**.

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovního fondu

S aktualizací a odpisy fondu metodicky pomohly v knihovně v Sosnové, Sloupu, Zákupcích a Kravařích. Při aktualizaci se většinou také zabývaly stavěním fondu a jeho značením na regálech. Zvláště důkladná aktualizace byla provedena v knihovně v Sosnové, a to v souvislosti s její automatizací v knihovním systému Clavius REKS. Okolo dvou tisíc knih bylo v této knihovně znovu polepeno a čistě zabaleno, bylo opraveno řazení knih na regálech celkově byl také upraven interiér knihovny.

Automatizovaná revize byla provedena v knihovně v Kravařích a Kamenickém Šenově, při revizi byl využit revizní modul systému Clavius a zrevidováno bylo **27 119** svazků.

Nákup a zpracování knihovního fondu z prostředků provozovatelů (obcí)

Pomoc při nákupu nových knih z prostředků obcí představuje tradiční službu našim knihovnám, která je však velmi časově náročná. Tuto službu využívá většina neprofesionálních knihoven, pobočky Dobranov a Velký Grunov, dále MěK Jablonné v Podještědí, MěK Kamenický Šenov a MěK Stráž pod Ralskem, v roce 2013 to bylo celkem **34 knihoven**. Za rok 2013 prošlo účtem MěK Česká Lípa **602 082 Kč** z obcí a měst regionu (o 30 067 Kč více než v roce 2012), za něž bylo nakoupeno **3 199** svazků. Podstatná část knih je nakupována se slevami, přesto **nákup knih ovlivnilo vzrůstající DPH**. Celková hodnota nakoupených knih dosáhla **857 644 Kč**, což znamenalo úsporu 29,8%. Bohužel navyšování finančních prostředků na nákup nových knih není u obcí a měst odpovídající zvyšujícím se cenám knih, některé malé knihovny využívají například pouze oběžné soubory a žádné přírůstky nemají. V roce 2013 bylo na jednu obslouženou knihovnu nakoupeno 94 svazků.

Zpracování knihovního fondu z prostředků provozovatelů (obcí)

34 knihovnám bylo v regionálním oddělení zpracováno a distribuováno z prostředků obcí **3 199** svazků, dalších 13 svazků pak bylo dovezeno jako dary. Většině knihoven se svazky zpracovávají tak, že je mohou přímo postavit na regál, jednotlivé dodávky pak doprovázejí také dodací listy a příslušné části přírůstkového seznamu. Knihovnám, které mají knihovnický program Clavius, se nahrávají nová data přímo do jejich počítačů. Tyto knihy necirkulují, jsou majetkem obcí a zůstávají v příslušných knihovnách natrvalo.

V roce 2013 bylo na jednu obslouženou knihovnu zpracováno 94 svazků. Celkově se v regionálním oddělení v roce 2013 nakoupilo a zpracovalo i s novými knihami do výměnných fondů a dary **5 193 svazků**. Celkové náklady na pořízení těchto knih dosáhly **882 092 Kč**, hodnota získaných knih pak dosáhla částky 1 314 094 Kč. To je úspora téměř 33%.

Servis výpočetní techniky

V roce 2013 se v Městské knihovně Česká Lípa začal provádět pro některé neprofesionální knihovny Českolipska také servis výpočetní techniky. Pro šest menších místních knihoven byly za pomoci dotačního programu MK ČR VISK 3 i krajské dotace zakoupeny licence na využívání knihovního programu Clavius REKS a automatizaci 6 místních knihoven (MK Okrouhlá, Sloup v Čechách, Velký Valtínov, Pertoltice pod Ralskem, Sosnová a Horní Police). Program Clavius REKS dovoluje knihovnám vložit fond, vést přírůstkový a úbytkový seznam, výpůjční protokol, k dispozici jsou základní statistiky a také vystavený on-line katalog. Všechna data se ukládají přes internet na server v Městské knihovně v České Lípě, z něhož je mohou knihovny přes webové rozhraní kdykoli použít.

Knihovny byly na software napojeny v říjnu 2013. Proběhlo také odborné proškolení pracovníků regionálního oddělení, které pak při metodických návštěvách nebo konzultacích seznamovaly se systémem jednotlivé knihovnice na obcích. Velkou výhodou bylo, že kromě Sosnové se všem knihovnám dlouhodobě nakupovaly a zpracovávaly nové knihy přes centrální nákup MěK Česká Lípa. Knihovnám tak mohly okamžitě začít pracovat on-line katalogy, které sice nebyly úplně, ale obsahovaly katalogizační záznamy knih pořízených od roku 1998 a záznamy knih z výměnných souborů momentálně umístěných v konkrétní knihovně. Odkazy na katalogy knihoven jsou na jejich webových stránkách, ale také na katalogu Clavius i Carmen MěK Česká Lípa. Čtenáři „reksových“ knihoven mohou využít oba způsoby vyhledávání.

Knihovny v Pertolticích pod Ralskem a v Sosnové mají již téměř zpětně vložený fond a budou moci začátkem roku 2014 přes počítač i půjčovat. MK v Pertolticích se v roce 2011 a 2012 budoval nový fond, předchozí zničily v roce 2010 povodně. Fond byl zpracován v regionálním oddělení MěK Česká Lípa, což dovolilo jeho okamžité využití pro program Clavius REKS.

V Sosnové byla situace opačná. Knihovnice si úplně sama zajišťovala dlouhodobě nákup i zpracování knih. Po domluvě s vedením obce metodicky knihovnu 18x navštívili, provedli důkladnou aktualizaci

fondy, zbytek knih znovu polepily, čistě zabalily a hlavně zpětně vložily a zkatologizovaly přes systém Clavius REKS. Takto pro knihovnu v roce 2013 zpracovaly **1 811 svazků**. S vedením obce i knihovnicí bylo domluveno, že nákup nových knih se bude nově provádět přes MěK Česká Lípa.

V ostatních knihovnách si zatím zpětné vkládání knih zajišťují knihovnice. Pokud bude třeba, vypomohou opět pracovníce regionálního oddělení. Využití systému Clavius REKS pro praxi menších knihoven se nám zdá velmi vhodné. Systém je pro knihovníky poměrně jednoduchý, navíc obcím odpadá starost o servis programu. Program se však musí hlídat v metodickém oddělení, protože jeho zavedení mělo za následek některé změny v systému evidence centrálního nákupu. Předpokládáme tedy, že bychom v zavádění Clavia REKS pokračovali.

3.3. Další služby knihovnám zajišťované pověřenou knihovnou

Webové stránky „pro knihovny“

V roce 2013 regionální oddělení MěK Česká Lípa nadále pracovalo na editaci webových stránek pro 31 neprofesionálních knihoven okresu. Stránky byly pravidelně doplňovány přehledy regionálních i celostátních výročí, seznamy nových knih, anketami. Přibyla rubrika E-knihy a několika knihovnám odkazy na jejich nové on-line katalogy. Stránky jednotlivých knihoven byly také doplňovány o nové fotografie nebo informace o knihovně a akcích.

Ostatní činnosti regionálního oddělení

Městská knihovna Česká Lípa vydává pro potřeby knihoven regionu již několik desetiletí metodický list „Knihovna“ a každoročně i kalendárium výročí pro příslušný rok. Z prostředků regionální dotace nakupuje drobné pomůcky a tiskopisy a dává je knihovnám zdarma. Také fólii na přebalení starších knih dostávají knihovny v menším množství bezplatně. Pracovníce regionálního oddělení distribuují po okrese různé tiskoviny i časopisy. MěK Č. Lípa je dostává od krajské i národní knihovny, případně od dalších organizací.

Finanční zajištění RF

Celkový příspěvek Libereckého kraje na zajištění regionálních služeb činil pro rok 2013 **1 267 000 Kč**. Na jednu obsluhovanou knihovnu to je **25 857 Kč** a jednoho obyvatele okresu Česká Lípa včetně Jablonného v Podještědí a Janovic v Podještědí (**105 961 obyvatel celkem k 1. 1. 2014**) pak **11,96 Kč**. Na nákup výměnného fondu bylo uvolněno **280 000 Kč**, to je **22,1%** z celkové dotace.

PŘEHLED O HOSPODAŘENÍ MĚSTSKÉ KNIHOVNY K 31.12.2013 - DOTACE NA REGIONÁLNÍ ČINNOST	
Náklady	Čerpání k 31.12.13
Materiál, pomůcky, režijní náklady	77 599
Nákup knihovního fondu	279 998
DHIM – PC pro odd. RF	4 725
plyn, el. energie, benzin	25 971
Cestovné	11 450
Poplatky poštovní	2 527
Ostatní služby – servis výp. techniky, apod.	51 576
Poplatky telekomunikační	979
Stravné pro zam. odd. reg. služeb	10 008
Mzdové náklady	595 000
Náklady na ZP a SP	199 817
Jiné ost. náklady	1 400
Příděly do FKSP	5 950
CELKEM	1 267 000

4. Přehled hospodaření

PŘEHLED O HOSPODAŘENÍ MĚSTSKÉ KNIHOVNY K 31.12.2013 - PŘÍSPĚVEK MĚSTA	
Výdaje	Čerpání k 31.12.13
Materiál	152 815
Knihy,časopisy	918 213
DHIM	69 204
el.energie	243 911
plyn	259 325
voda	62 420
benzin	14 618
teplo pob.Špičák	219 681
Opravy strojů	4 770
Opravy budov	114 486
Cestovné	20 110
Poštovní +telekomunikační	109 247
Ostatní služby	678 318
Stravné	80 632
Osobní náklady	57 800
Mzdové náklady	4 400 000
Náklady na ZP	397 056
Náklady na SP	1 102 930
Jiné ost.náklady	14 208
Pojistné	1 725
Příděly do FKSP	44 000
Repr. fond	4 869
Odpisy	50 717
Investice(převod z rez.fondu)	40 414
CELKEM	9 061 469
Příjmy:	
příjmyz pronáj. nebyt. prostor	48 090
Od čtenářů	538 989
Ostatní příjmy	40 414
Úroky přijaté	172
Získané granty	167 000
Provoz.dotace MěÚ	8 293 000
CELKEM	9 087 665
Zlepšený hospodářský výsledek	26 196

V České Lípě 15.2. 2014

PhDr. Dana Kroulíková, ředitelka
Městská knihovna Česká Lípa, p.o.

Přílohy: Nabídka přednášek, besed a pořadů

Pořady pro mateřské školy

Seznam tématických pořadů

Pořady pro I. stupeň základní školy a družiny

Seznam tématických pořadů

Pořady pro II. stupeň základní školy

Seznam tématických pořadů

Lekce informačního vzdělávání pro 1., 3. a 5. tříd

Seznámení žáků s knihovnou

Lekce informačního vzdělávání pro SŠ

Práce s informacemi v knihovně i v prostředí internetu pro III. stupeň

Pasování prvňáčků na čtenáře

Pořad pro žáky 1. tříd základních škol

1 Pořady pro mateřské školy

- **Čtvero ročních období** - hrajeme si s lidovými písničkami a říkadly
- **Dopravní prostředky** - povídání, čtení a kvízy
- **Hrajeme si s básničkou** - hádanky a čtení
- **Jaro a mláďátka** - co se děje v přírodě a velikonoční zvyky
- **Moře a cestování** - kam jedeme na prázdniny
- **Popletené pohádky** - co je to pohádka, zábavné hry, dramatizace pohádky, čtení pohádky
- **Vánoce** - příběh Ježíška, české vánoční zvyky, pohádka
- **Zima** - povídání a čtení básniček
- **DIVADLO: Budulínek, Perníková chaloupka, O zlaté rybce, Bob a Bobek na horách**

2 Pořady pro I. stupeň základní školy a družiny

1. třída ZŠ

- **České Vánoce** - příběh Ježíška, české vánoční zvyky, pohádka
- **Čtvero ročních období** - hrajeme si s lidovými písničkami a říkadly
- **Jak pejsek s kočlčkou vařil dort** - život a pohádky bratří Čapků
- **Pasování prvňáčků na čtenáře** - zkouška čtenářské dovednosti a slavnostní pasování
- **Pohádky Václava Čtvrta** - životní příběhy V. Čtvrta a jehopostaviček, dramatizace pohádky
- **Popletené pohádky** - co je to pohádka, zábavné hry, dramatizace pohádky, čtení pohádky
- **Poprvé do knihovny** - informační vzdělávání pro prvňáčky, seznámení s prostředím knihovny a dětskými knihami, čtení pohádky
- **Řemesla** - putování za starými řemesly formou povídání a her
- **Udělej si leporelo** - vytváření vlastního leporela, včetně příběhu a ilustrací
- **Velikonoce** - lidové zvyky, hry s jarní tematikou, pohádka
- **Zdeněk Miler** - život Z. Milera, hrátky s obrázky a soutěže
- **DIVADLO: Budulínek, Perníková chaloupka, O zlaté rybce, Bob a Bobek na horách**

2. třída ZŠ

- **České Vánoce** - příběh Ježíška, české vánoční zvyky, pohádka
- **Čtvero ročních období** - hrajeme si s lidovými písničkami a říkadly
- **Jak pejsek s kočičkou vařili dort** - život a pohádky bratří Čapků
- **Pohádky Václava Čtvrtka** - životní příběhy V. Čtvrtka a jeho postaviček, dramatizace pohádky
- **Popletené pohádky** - co je to pohádka, zábavné hry, dramatizace pohádky, čtení pohádky
- **Řemesla** - putování za starými řemesly formou povídání a her
- **Udělej si leporelo** - vytváření vlastního leporela, včetně příběhu a ilustrací
- **Velikonoce** - lidové zvyky, hry s jarní tematikou, pohádka
- **Zdeněk Miler** - život Z. Milera, hrátky s obrázky a soutěže

3. třída ZŠ

- **České Vánoce** - příběh Ježíška, české vánoční zvyky, pohádka
- **Hry našich maminek a babiček** - hrajeme si (Krvavé koleno, Cukr, káva limonáda ...)
- **Hurá do knihovny** - informační vzdělávání pro třetíáky, jak se orientovat v knihovně, čtení pohádky
- **Jak pejsek s kočičkou vařili dort** - život a pohádky bratří Čapků
- **Ilustrátoři**
- **Popletené pohádky** - co je to pohádka, zábavné hry, dramatizace pohádky, čtení pohádky
- **Pohádky Václava Čtvrtka** - životní příběhy V. Čtvrtka a jeho postaviček, dramatizace pohádky
- **Pověsti Českolipska I.** - co je to pověst, loutkové divadlo O bílé paní a strašlivém Zikmundovi
- **Pověsti Českolipska II.** - vznik pověstí, loutkové divadlo O zlaté lilii
- **Řemesla** - putování za starými řemesly formou povídání a her
- **Strom, les a příroda** - ekologická výchova
- **Udělej si leporelo** - vytváření vlastního leporela, včetně příběhu a ilustrací
- **Vánoce v Evropě** - vánoční zvyky a zábavný kvíz
- **Vaříme knihu** - jak se dělá kniha, dějiny písma, dějiny knihy
- **Velikonoce** - lidové zvyky, hry s jarní tematikou, pohádka
- **Zdeněk Miler** - život Z. Milera, hrátky s obrázky a soutěže
- **Zvířata jsou také součástí přírody** - ekologická výchova

4. třída ZŠ

- **České Vánoce** - příběh Ježíška, české vánoční zvyky, pohádka
- **Hrátky s češtinou I.** - čeština zábavně a hravě, soutěže, doplňovačky...
- **Hrátky s češtinou II.** - čeština zábavně a hravě, soutěže, doplňovačky...
- **Hry našich maminek a babiček** - hrajeme si (Krvavé koleno, Cukr, káva limonáda ...)
- **Letem světem** - zeměpisné soutěže a kvízy
- **Polámal se mraveneček** - hrajeme si na doktory
- **Pověsti Českolipska I.** - co je to pověst, loutkové divadlo O bílé paní a strašlivém Zikmundovi
- **Pověsti Českolipska II.** - vznik pověstí, loutkové divadlo O zlaté lilii
- **Strom, les a příroda** - ekologická výchova
- **Udělej si leporelo** - vytváření vlastního leporela, včetně příběhu a ilustrací
- **Velikonoce** - lidové zvyky, hry s jarní tematikou, pohádka
- **Vánoce v Evropě** - vánoční zvyky a zábavný kvíz
- **Vaříme knihu** - jak se dělá kniha, dějiny písma, dějiny knihy
- **Zvířata jsou také součástí přírody** - ekologická výchova

5. třída ZŠ

- **A zase do knihovny!** - informační vzdělávání pro pátou třídu, praktické procvičování čtenářské a informační gramotnosti
- **České Vánoce** - příběh Ježíška, české vánoční zvyky, pohádka
- **Etnické skupiny I.** - (Vietnam a Vietnamci, Arabové a Islámský svět) co o nich víme? Jak žijí jiné národy, tradice, zvyky, zajímavosti
- **Etnické skupiny II.** - (Řekové a Ukrajinci) co o nich víme? Jak žijí jiné národy, tradice, zvyky, zajímavosti
- **Hrátky s češtinou I.** - čeština zábavně a hravě, soutěže, doplňovačky...
- **Hrátky s češtinou II.** - čeština zábavně a hravě, soutěže, doplňovačky...
- **Hry našich maminek a babiček** - hrajeme si (Krvavé koleno, Cukr, káva limonáda ...)
- **Informace jinak (Národní obrození)** - praktické procvičování čtenářské a informační gramotnosti na téma Národní obrození (možno dohodnout i jiná témata)
- **Informace jinak (Liberecký kraj)** - praktické procvičování čtenářské a informační gramotnosti na téma Vlastivěda Libereckého kraje (možno dohodnout i jiná témata)
- **Média a informace** - co je informace, co jsou média, nebezpečí na internetu a praktické vyhledávání informací
- **Polámal se mravenček** - hrajeme si na doktory
- **Rébusy** - hrajeme si s jazykem (přesmyčky, křížovky, přirovnání...)
- **Rychlým letem módním světem** - literární výlet do dějin oblékání
- **Strom, les a příroda** - ekologická výchova
- **Těšilo mě aneb jak přežít nejen mezi spolužáky** - základy společenského chování
- **Udělej si leporelo** - vytváření vlastního leporela, včetně příběhu a ilustrací
- **Vánoce v Evropě** - vánoční zvyky a zábavný kvíz
- **Vaříme knihu** - jak se dělá kniha, dějiny písma, dějiny knihy
- **Velikonoce** - lidové zvyky, hry s jarní tematikou, pohádka
- **Zvířata jsou také součástí přírody** - ekologická výchova

3 Pořady pro II. stupeň základní školy a družiny

6. třída ZŠ

- **Balada v české literatuře** - co je to balada, čtení ukázek z české poezie, kvíz
- **Etnické skupiny I.** - (Vietnam a Vietnamci, Arabové a Islámský svět) co o nich víme? Jak žijí jiné národy, tradice, zvyky, zajímavosti
- **Etnické skupiny II.** - (Řekové a Ukrajinci) co o nich víme? Jak žijí jiné národy, tradice, zvyky, zajímavosti
- **Informace jinak (Národní obrození)** - praktické procvičování čtenářské a informační gramotnosti na téma Národní obrození (možno dohodnout i jiná témata)
- **Informace jinak (Liberecký kraj)** - praktické procvičování čtenářské a informační gramotnosti na téma Vlastivěda Libereckého kraje (možno dohodnout i jiná témata)
- **Lidová slovesnost** - druhy lidové slovesnosti v lidových zvycích od jara do zimy
- **Média a informace** - co je informace, co jsou média, nebezpečí na internetu, praktické vyhledávání informací
- **Moderní pohádka** - co je to pohádka, čeští a světoví pohádkáři, zábavná soutěž
- **Rychlým letem módním světem** - literární výlet do dějin oblékání
- **Řecké báje a pověsti** - seznámení s řeckou mytologií
- **Těšilo mě aneb jak přežít nejen mezi spolužáky** - základy společenského chování

7. třída ZŠ

- **Balada v české literatuře** - co je to balada, čtení ukázek z české poezie, kvíz
- **J. Arbes a Česká Lípa** - jeho vězeňský pobyt a díla vzniklá v České Lípě
- **K. H. Mách a Českolipsko** - příběhy z Českolipska, které inspirovaly sepsání Máje, předčítání z Máje
- **Lidová slovesnost** - druhy lidové slovesnosti v lidových zvycích od jara do zimy
- **Moderní pohádka** - co je to pohádka, čeští a světoví pohádkáři, zábavná soutěž
- **Řecké báje a pověsti** - seznámení s řeckou mytologií

8. třída ZŠ

- **K. H. Mách a Českolipsko** - příběhy z Českolipska, které inspirovaly sepsání Máje, předčítání z Máje
- **J. Arbes a Česká Lípa** - jeho vězeňský pobyt a díla vzniklá v České Lípě

9. třída ZŠ

- **K. H. Mách a Českolipsko** - příběhy z Českolipska, které inspirovaly sepsání Máje, předčítání z Máje
- **J. Arbes a Česká Lípa** - jeho vězeňský pobyt a díla vzniklá v České Lípě

4 Lekce informačního vzdělávání pro 1., 3. a 5. tříd

V každém školním roce jsou do knihovny pozváni žáci 1., 3. a 5. tříd všech českolipských škol. Městská knihovna připraví pro tento účel ve spolupráci s řediteli základních škol časový harmonogram jednotlivých besed a výsledkem této aktivity je, že každý žák každé základní školy v České Lípě navštíví v průběhu prvního stupně povinné školní docházky knihovnu nejméně třikrát.

Obsahem lekcí je seznámení žáků se strukturou fondu dětského oddělení Městské knihovny, s nabídkou služeb tohoto oddělení a celkově s významem knihovny. Starším žákům představujeme práci s on-line katalogem, podle něhož si čtenáři mohou knihy vyhledávat i další elektronické služby knihovny. Součástí lekcí pro 5. ročníky je praktické procvičování čtenářské a informační gramotnosti.

Naším cílem je připomenout žákům význam knihovny, možnosti půjčování a četby obecně a konečně seznámit je i s novými formami vyhledávání informací.

5 Lekce informačního vzdělávání pro SŠ

Lekce je zaměřena na seznámení s různými druhy katalogů, informačních portálů, vyhledávání informací a službami knihoven jako jsou meziknihovní služby, rešeršní služby spod. Pro starší ročníky může být rozšířena o práci s citacemi.